

50 ANYS DE LA LLUITA PER LA RECUPERACIÓ DELS DRETS I LES LLIBERTATS A MANRESA

Agost-novembre 2025

1975: 50 ANYS DE LES DETENCIONS DE MILITANTS ANTIFRANQUISTES A MANRESA. LA LLUITA PER LA RECUPERACIÓ DELS DRETS I LES LLIBERTATS

L'octubre de 1975, en el tram final de la dictadura franquista i a poques setmanes de la mort de Franco, destacats lluitadors i lluitadores antifranquistes a Manresa van viure un dels últims i més durs episodis repressius perpetrats pel règim. Diversos d'aquests activistes van ser detinguts i alguns d'ells torturats i empresonats, per haver difós una octaveta en què denunciaven les execucions del franquisme i reclamaven millores laborals.

Eren temps convulsos. La dictadura havia consolidat el seu control social, polític i religiós després de la guerra civil, però a partir de la dècada de 1960 es van poder reorganitzar formes de resistència. El PSUC ho va fer a través de comitès que treballaven en organitzacions legals com les associacions de veïns, mentre prenen força nuclis de lluita obrera i social com les Comissions Obreres (CCOO) i moviments cristians com la Joventut Obrera Cristiana (JOC) o la Hermandad Obrera de Acción Católica (HOAC). Aquest entramat de resistència va permetre sostenir una oposició activa, clandestina però eficaç, que el règim intentava sufocar amb una repressió implacable.

Gal·la Garcia Casarramona,
periodista i historiadora

En el moment actual amb l'augment del feixisme arreu i quan els drets bàsics de les persones semblen estar en regressió, diverses entitats de Manresa juntament amb l'Ajuntament i el Museu de Manresa, amb el suport del Memorial Democràtic i la Diputació de Barcelona, han preparat un programa d'activitats obert a tota la ciutadania amb l'objectiu de fer memòria d'aquests fets per no oblidar com pot ser d'implacable el feixisme en contra de les llibertats de les persones i els pobles.

Octaveta clandestina signada per les CCOO en què es denunciaven les execucions de cinc militants d'ETA i del FRAP, afusellats el 27 de setembre de 1975. La descoberta d'aquest full va motivar una acció repressiva de gran abast per part de la Guàrdia Civil i la detenció de fins a 25 activistes a Manresa (Arxiu particular Josep Fuentes).

Repressió policial en la manifestació per l'amnistia convocada per l'Assemblea de Catalunya a Barcelona el febrer de 1976 (Fotografia de Manel Armengol. Arxiu Joaquim Aloy)

Manifestació del dia 10 de setembre de 1977 a la plaça Major de Manresa (Fotografia de Jordi Pascual. Arxiu Joaquim Aloy)

Manifestació unitària dels sindicats CCOO, UGT, CNT, USO i CCTT el març de 1978 al centre de Manresa (Fotografia de Manolo Sánchez. ACBG)

PROGRAMA

29 D'AGOST (FESTA MAJOR)

1975: ELS ESPAIS DE LA REPRESSIÓ-VISITES A LA MANRESA DESCONEGUDA

Recorregut guiat pels espais que van ser escenari dels principals fets que l'any 1975 van acabar amb la detenció i repressió a Manresa d'activistes de Comissions Obreres (CCOO) i del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), just abans de la mort del dictador.

Visita parcialment accessible a persones amb mobilitat reduïda.

Organitza: Ajuntament de Manresa amb la col·laboració del Centre d'Estudis del Bages, CCOO, Associació Memòria i Història de Manresa, Fundació Turisme i Fires de Manresa

DEL 30 D'AGOST (FESTA MAJOR) AL 26 D'OCTUBRE

19 h al Museu de Manresa

L'ASSEMBLEA DEMOCRÀTICA DEL BAGES: UNA PIONERA OPOSICIÓ AL FRANQUISME

Inauguració de l'exposició entorn de les Assemblees Democràtiques de Manresa i el Bages en el marc de la mostra Memòria en Xarxa promoguda per la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona.

Organitza: Museu de Manresa - Ajuntament de Manresa, amb la participació de l'Associació Memòria i Història de Manresa (AMHM) i el suport de la Diputació de Barcelona

3 DE SETEMBRE

19.30 h al Centre Cultural el Casino

MANRESA, 1975: REPRESSIÓ I ESPERANCES

Taula rodona i presentació de la revista *El Pou de la gallina* de setembre, que analitza els fets que es van produir a la ciutat, ara fa mig segle.

Organitza: El Pou de la Gallina

6 DE SETEMBRE

11 h al Museu de Manresa

L'ASSEMBLEA DEMOCRÀTICA DEL BAGES: UNA PIONERA OPOSICIÓ AL FRANQUISME

Visites comentades a l'exposició.

Organitza: Museu de Manresa - Ajuntament de Manresa, amb la col·laboració de l'Associació Memòria i Història de Manresa (AMHM)

8 D'OCTUBRE

19 h al Saló de Sessions

ACTE INSTITUCIONAL DE L'AJUNTAMENT DE MANRESA EN RECONeixEMENT I HOMENATGE ALS REPRESALIATS

Organitza: Ajuntament de Manresa amb la col·laboració de Comissions Obreres

9 D'OCTUBRE

18 h al Teatre Conservatori

FANTASMES DE GUERRA

Teatre familiar amb la Companyia de Comediants La Baldufa.

Cal treure entrades a kursaal.cat

Organitza: Fira Mediterrània de Manresa, Manresana d'Equipaments escènics, El Galliner, Ajuntament de Manresa

12 D'OCTUBRE

10.30 h al Museu de Manresa

PARAULES JUSTES: TALLER DE PANCARTES, OCTAVETES I ALTRES ELEMENTS D'ESCRITURA A L'ESPAI PÚBLIC

Un taller creatiu per fer sentir la teva veu, compartir idees i crear la teva pancarta! Ens inspirem en el context de lluita i transformació de l'exposició "L'Assemblea Democràtica del Bages: una pionera oposició al franquisme". Activitat dinamitzada per Berta Fontboté Pradilla, especialista en mediació artística. Activitat familiar. Edat recomanada: a partir de 6 anys.

Cal reserva prèvia a museudemanagera.cat

Organitza: Museu de Manresa – Ajuntament de Manresa i Diputació de Barcelona.

DEL 13 D'OCTUBRE AL 2 DE NOVEMBRE

A l'Espai Plana de l'Om

FRANQUISME A MANRESA 1939-1975. RESISTÈNCIA I REPRESSIÓ

Inauguració de l'exposició: 13 d'octubre a les 19 h

Horaris d'obertura: de dimarts a diumenge de 17.30 a 20.30 h

Organitza: Ajuntament de Manresa i Foment de la Memòria Popular amb la col·laboració de Comissions Obreres

DEL 17 AL 26 D'OCTUBRE

FESTIVAL CLAM – FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA SOCIAL DE CATALUNYA

La tragèdia al voltant de l'oblit. En un context en què els discursos autoritaris, l'abandó institucional i la manipulació del passat guanyen terreny, la memòria democràtica es troba en greu perill arreu. Amb la col·laboració de l'As-

sociació Memòria i Història de Manresa, el Clam proposa 5 obres mestres que posen l'atenció en els efectes i el naixement del feixisme en societats com la nostra.

Es concedirà el Premi d'honor a Pilar Aymerich Puig, fotògrafa l'obra de la qual ha estat clau per a documentar les lluites socials, feministes i culturals durant el franquisme, la transició i la democràcia.

Organitza: Festival Clam

25 D'OCTUBRE

11 h al Museu de Manresa

L'ASSEMBLEA DEMOCRÀTICA DEL BAGES: UNA PIONERA OPOSICIÓ AL FRANQUISME

Visites comentades a l'exposició a càrrec de persones que varen participar a l'Assemblea Democràtica del Bages

Cal reserva prèvia a museudemanagera.cat

Organitza: Museu de Manresa - Ajuntament de Manresa, amb la col·laboració de l'Associació Memòria i Història de Manresa (AMHM)

17 h

OCTUBRE DE 1975: ELS ESPAIS DE LA REPRESSIÓ

Recorregut guiat pels espais que van ser escenari dels principals fets que l'any 1975 van acabar amb la detenció i repressió a Manresa d'activistes de Comissions Obreres (CCOO) i del Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), just abans de la mort del dictador.

Inici de la visita: a la Casa Caritat, plaça Cots, 5-7

Cal fer reserva prèvia a partir del dilluns 20 d'octubre a:

- La web de Manresa Turisme: www.man-resaturisme.cat

- Presencialment a l'Oficina de Turisme de Manresa (plaça Major, 20). Horari: de

dilluns a dissabte de 10 a 15 h i divendres també a la tarda de 17 a 19 h

Organitza: Ajuntament de Manresa, amb la col·laboració de Centre d'Estudis del Bages, Comissions Obreres, cor inCORdis, Museu de Manresa, Manresana d'Actius Turístics i Museus SA; amb la participació d'Arxiu Comarcal del Bages, Associació Memòria i Història de Manresa, Foment de la Memòria Popular, Associació de veïns Vic-Remei i Tirallongues

DEL 27 D'OCTUBRE AL 28 DE NOVEMBRE

A la Biblioteca Ateneu Les Bases PACO CANDEL I ELS ALTRES: UN RETRAT LITERARI DE LA IMMIGRACIÓ A CATALUNYA

Exposició produïda pel Memorial Democràtic.

Inauguració: dilluns 27 d'octubre a les 19 h amb una conferència de Genís Sinca
Algué dins el cicle Tocats de Lletra

Horaris de visita: dilluns, dimecres i divendres de 15.30 a 20.30 h, dimarts i dijous de 10.30 a 13.30 h i de 15.30 a 20.30 h i dissabte de 10 a 14 h

*Organitza: Ajuntament de Manresa i Foment de la Memòria Popular amb la col·laboració de Comissions Obreres i Centre d'Estudis del Bages i Biblioteca Ateneu Les Bases
Amb el suport de: Fundació Paco Candel, Direcció General de Migracions i Refugi i el Memorial Democràtic*

30 D'OCTUBRE

19 h al Centre Cultural el Casino LA REPRESSIÓ FRANQUISTA A MANRESA DE L'ANY 1975. EL PAPER DE LES FAMÍLIES I LA SOLIDARITAT

Conferència de Gal·la Garcia Casarromana sobre els efectes de les detencions del 1975 Organitza: Comissions Obreres

DEL 7 AL 27 DE NOVEMBRE

A la Biblioteca del Casino VENCEDORS I VENÇUTS

Exposició produïda pel Memorial Democràtic.

Horaris de visita: dilluns de 16 a 20.30 h, de dimarts a divendres de 10 a 20.30 h i dissabte d'11 a 19 h.

Organitza: Foment de la Memòria Popular

11 DE NOVEMBRE

19 h al refugi antiaeri de la Renaixença

POESIA I LLUITA. 50 ANYS DESPRÉS

Poemes de lluita, resistència i revolta, commemorant el 50è aniversari de la mort del dictador més vell d'Europa. Amb brindis inclòs.

*Organitza: Col·lectiu dirVersos dins el cicle
Tocats de Lletra*

Col·labora: Denominació d'Origen Pla de Bages

12 DE NOVEMBRE

17 h al Casal Cívic i Comunitari Manresa-El Castell

MANRESA 1975. TESIMONIS DE LA LLUITA PER LA DEMOCRÀCIA

Taula rodona amb protagonistes del moment.

*Organitza: Associació de Gent Gran Viure i
Conviure*

13 DE NOVEMBRE

19 h al Kursaal

L'ENTERRADOR

Obra sobre la nostra memòria històrica. El personatge ha d'enterrar, com cada dia, els afusellats que li porten al cementiri. Enterrar... o desenterrar?

Cal treure entrades a kursaal.cat

Organitza: El Galliner, Manresana d'Equipaments Escènics

15 DE NOVEMBRE

16.30 h Sortida des de Manresa

VISITA GUIADA A LA PRESÓ MODEL

Visita a l'edifici on van estar empresonats els manresans detinguts a Manresa l'octubre de 1975, entre moltes altres persones preses polítiques, a càrrec de l'Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme

Places limitades

Cal fer reserva prèvia a partir del dilluns 20 d'octubre a:

- La web de Manresa Turisme: www.manresaturisme.cat

- Presencialment a l'Oficina de Turisme de Manresa (plaça Major, 20). Horari: de dilluns a diumenge de 10 a 15 h i divendres i dissabte també a la tarda de 17 a 19 h

Organitzen: Comissions Obreres, Ajuntament de Manresa i Manresana d'Actius Turístics i Museus SA

16 DE NOVEMBRE

18 h al Teatre Conservatori

EL MESTRE I EL MAR

Teatre del dramaturg Eu Manzanares

Cal treure entrades a kursaal.cat

Organitza: Manresana d'Equipaments Escènics, Manresa Cultura, El Galliner, Ajuntament de Manresa

19 DE NOVEMBRE

19 h a l'Espai Plana de l'Om

20 N. LA FI DEL DICTADOR I LA PERVIVÈNCIA DEL FRANQUISME SOCIOLÒGIC

Ponent: Antoni Segura i Mas, catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.

Abans de la conferència: presentació de la campanya "Justícia antifrancquista" a càrrec d'Andrea Carrera Brugués, coordinadora de la línia de Dret a la Memòria d'Irídia - Centre per la Defensa dels Drets Humans.

Organitzen: Associació Viure i Conviure i Ajuntament de Manresa

22 DE NOVEMBRE

18 h al Teatre Conservatori

NO PASSARAN! FEIXISME, NI ARA NI MAI

Cor InCORdis i Commoners Choir

Cal treure entrades a kursaal.cat

Organitza: Manresana d'Equipaments Escènics, Manresa Cultura, El Galliner, Ajuntament de Manresa

10 DE DESEMBRE

18 h a la sala d'actes de la seu del Col·legi d'Advocats de Manresa (c. Sant Joan Baptista de la Salle, 4-6, 3a planta)

EXERCIR L'ADVOCACIA EN DICTADURA: ON QUEDAVA LA NOSTRA LLIBERTAT I INDEPENDÈNCIA?

Jornada oberta al públic amb inscripció prèvia a: col.legi@icamanresa.net

Organitza: Col·legi d'Advocats de Manresa

Altres accions:

Actualització de la pàgina web
**Les últimes detencions del
franquisme a Manresa
(octubre-desembre 1975)**
memoria.cat/detencions1975

*Organitza: AMHM amb el suport de
l'Ajuntament de Manresa*

Proposta educativa per a centres
memoria.cat/edu per treballar
el web “Les últimes detencions del
franquisme a Manresa” adreçada
a estudiants de 4t d'ESO i de
Batxillerat

*Organitza: AMHM amb el suport de
l'Ajuntament de Manresa*

El programa d'actes ha estat impulsat per:

**Associació Memòria i Història de Manresa, Associació Viure i Conviure,
Centre d'Estudis del Bages, Comissions Obreres, Foment de la Memòria
Popular i El Pou de la gallina**

Ajuntament
de Manresa

Amb la col·laboració de:

Generalitat
de Catalunya

50
De la recuperació
dels drets i les llibertats

Diputació
Barcelona

A nivell de país podeu trobar més informació a:
<https://justicia.gencat.cat/ca/ambits/memoria/Foment-de-la-memoria/50-anys-de-la-mort-de-franco-i-la-recuperacio-dels-drets-i-les-llibertats-democraticues/>